

LIVSLUST

nyhetsbrev nr 6 augusti 1998

TILL SPONSORER OCH BIDRAGSGIVARE TILL UNGDOMSBYN
LIVSLUST-DZIVESPRIEKS I LETTLAND

SOMMAR I AIZUPE - lov och ledighet för en del ...

Ännu en sommar lider mot sitt slut. Den andra sedan inflyttningen i Livslusts fastighet i Aizupe. Under sommaren går verksamheten på sparlåga. Ungdomarna har sommarlov. För några innebär det att de kan resa och hälsa på någon släkting. Även om de flesta inte har föräldrar, så finns ibland en mormor eller faster eller annan släkting att hälsa på. Några få har lyckan att ha svenska fadder-familjer, som tar emot dem under ett par veckor i Sverige. Övriga stannar i Aizupe. Personalen turas om att ta semester och den, som är i tjänst tar med ungdomarna på olika sommaraktiviteter. Annars är Livslusts pojkar och flickor precis som andra tonåringar, glada för att bara vara lata och njuta av att vara lediga. Dessa hårt prövade ungdomar med sin svåra uppväxt kan nu koppla av i vetskap om att de har ett hem och att någon bryr sig om dem. De kan se framtiden an med hopp och förväntan.

... hårt arbete på åkrarna för andra

Alla kan inte ta ledigt. De som har valt jordbruk som yrkesutbildning får verkligen känna på vad det vill säga att ha hand om växande gröda. Nu när åkerarealen utökats till 100 hektar, som skall plöjas, gödulas och sås kräver det full insats. De som arbetar heltid med detta får ta igen sig under vinterhalvåret i stället. De andra ungdomarna får ta en del av sin lediga tid i anspråk och kavla upp ärmarna, ta på stövlarna och kliva ut på fälten och rensa ogräs, skörda grönsaker och sortera potatis.

Pojkarna i jordbruket har fått ta traktor- och bilkörkort och de har deltagit i en svetskurs, sponsrad och arrangerad av AGA. Den kombi-nerade maskinhallen/lagerbyggnaden för jordbruksprodukter kommer att stå färdig i september lagom för att ta emot skörden av potatis och grönsaker. Med bidrag från Crafoordska Stiftelsen har vi köpt fina begagnade maskiner för att användas i storjordbruket; traktor, kombisåmaskin, harv och plog.

SKOLÅRET SOM GICK

Det gångna året var det första riktiga skolåret med undervisning delvis finansierad av EU/LIEN. Allt har fungerat enligt planerna eller till och med bättre

än vad vi vågat hoppats. Det gäller t.ex. utbildningen av sömmerskor. Genom att vi samarbetar med yrkesskolan i Kuldiga är Livslusts sömnadsutbildning nu auktoriserad enligt lettiska normer. Snickers fabrik i Tukums, under ledning av VD Aino Viitasaari, sponsrar genom att tillhandahålla lärare, praktikplatser och finansiellt stöd. Den 26 juni tog de första sex flickorna sin examen. Tre av dem är dagelever från trakten. De är nu färdiga att stå på egna ben så snart de får arbete. Tills dess stannar flickorna i projektet och arbetar i syverkstaden med lönsömnad, som ger dem värdefull praktik och dessutom bidrar till driften av projektet.

Byggeleverna har under ledning av Tryggve Ärlig, Ingvar Karlsson och Janis Gailums gjort stora framsteg. Skanska har givit ekonomiskt stöd till utbildningen och tagit emot elever för praktikarbete på byggprojekt i Lettland. Livslust har också fått enklare bygguppdrag från kommunen, bland annat har pojkarna renoverat byns begravningskapell och tandläkarmottagning.

I byn Vane hyr vi en butiklokal, som nu renoverats av byggeleverna. Under hösten kommer lokalen att inredas och göras färdig. Här kommer vi att sälja begagnade kläder, husgeråd och annat för rimliga priser. Några flickor har valt att lära sig detalj-handel och som ett led i utbildningen kommer de att sköta butiken. En av flickorna har under sommaren praktikerbetat hos Euroskor i Tukums för att lära sig grunderna för att ansvara för vår butik.

Timanställda lärare från trakten undervisar i teoretiska ämnen. Stor vikt läggs på undervisning i lettiska. Många av eleverna har vuxit upp med enbart ryska som modersmål. Dessutom får de undervisning i engelska, datoranvändning, ekonomi och hushållslära samt olika orienteringsämnen som historia, geografi, biologi mm.

LIVSLUSTS UNGDOMAR

Eleverna är föräldralösa ungdomar från hela landet samt dagelever från fattiga familjer i trakten runt Aizupe. För närvarande är de 37 stycken. Intagning av nya ungdomar äger rum under sommaren så att de ska kunna följa undervisningen under hela skolåret. Kontakten sker oftast genom socialkontor och skolinstitutioner, som behöver placera någon pojke eller flicka, som inte har någonstans att ta vägen.

Två systrar, som varit med ända sedan 1995 och hjälpt till med renoveringen av fastigheten, har fått sin önskan om en högre utbildning uppfylld. Liene läser ekonomi och Zanda textil och sömnad. Under ett par år studerar de på annan ort med stöd av statliga medel men Livslust är fortfarande deras hem. De vill bägga arbeta i Livslust när de är färdigutbildade. Liene som ekonom och Zanda som ledare för syverkstaden.

Ett tiotal ungdomar har slussats ut i samhället. Vi kommer att följa dem under de närmaste åren för att se hur det går. De vet att de även i fortsättningen har vänner och stöd att få i Aizupe.

GÄSTFÖRELÄSNINGAR OCH STUDIEBESÖK

Under året har flera intressanta och givande gästföreläsningar och studiebesök arrangerats. Från Centrum för Handelsutbildning i Riga kom Janis Vanags och talade om grundläggande kunskaper inom ekonomi och affärsverksamhet. Röda Korsets ungdomsavdelning i Riga höll två föreläsningar om AIDS och kommunikations-psykologi. Donald Clery från USA höll seminarium om musik och livsfrågor.

Den välkände psykoterapeuten Viesturs Ruditis har knutits till projektet. Han besöker regelbundet Aizupe och håller föreläsningar, samtalar med ungdomarna enskilt och i grupp samt fungerar som handledare och samtalspartner för personalen.

I april gjorde byggeleverna en lyckad studieresa till Riga där de besökte en byggmässa och hälsade på hos Skanska, som delade ut arbetskläder och verktyg till pojkarna. I juli reste Kaspars Pavars, som är ansvarig för jordbruket, tillsammans med två av jordbrukseleverna till Sverige på ett studie-besök, som leddes av Livslusts jordbruksrådgivare Göran Vretlund på Frändesta gård. Under två intensiva dagar fick de ta del av svenska erfarenheter och kunskaper.

MENTORLINK-PROJEKTET

Mentor Foundation, är en internationell stiftelse, som arbetar med drogförebyggande åtgärder i samarbete med WHO. En av Mentors styrelseledamöter är Livslusts beskyddare HM Drottning Silvia. Fyra svenska ungdomsprojekt och Livslust har valts ut för att bilda nätverket MentorLink, vars syfte är att ungdomar ska lära andra ungdomar om alkohol, tobak och andra droger.

Livslust har anställt Liga Landisa för att ha hand om MentorLink-projektet inom Livslust i Lettland. Liga blir ett värdefullt tillskott till personalstyrkan. Hon talar svenska efter att ha bott och studerat två år i Sverige. I korthet går planerna ut på att utbilda en grupp Livslustungdomar, som ska sprida information om drogmissbruk i skolor och på barnhem.

VIKTIGA HÄNDELSER

- Den 8 maj inbjöd Sveriges ambassadörspår i Lettland, Hans och Elisabeth Magnusson, till en mottagning för Livslust på ambassaden i Riga. Det blev en mycket lyckad dag, som besöktes av bland andra Aina Ulmane, hustru till Lettlands president, utbildningsminister Juris Celmins, socialminister Vladimir Makarovs, representanter för stora sponsorer som Snickers, Oriflame, Skanska, Telia, Vattenfall samt Livslusts lettiska och svenska styrelser inklusive justitieminister Laila Freivalds, en av representanterna från den svenska styrelsen.
- Livslust är ett unikt projekt, som blir alltmer känt och därför får många besök både från Lettland och utlandet. Ofta kommer intresserade representanter för skolväsendet och socialtjänsten. Sponsorerarna tittar in och även politiker har fått upp ögonen. En ledamot av Lettlands Saima (riksdag) hälsade på och uttryckte sin stora uppskattning.
- Deltagarna i den mycket givande studieresan till Lettland under ledning av författaren och Baltikum-kännaren Pär Lindström besökte Aizupe under en eftermiddag i maj. De guidades runt och åt därefter en god middag lagad av Livslusts kokerska Tereza och ungdomarna. Ungdomarna hade tillverkat souvenirer, smycken och målningar, som resedeltagarna köpte som minne.
- Livslusts eget fotbollslag vann en turnering i grannstaden Kandava. Basketlaget kom på fjärde plats. Idrottsträningen varje vecka ger resultat.
- Sömmerskeleverna deltog i maj med egna alster i en modeshow i Kandava och hade mycket roligt.
- En grupp ungdomar reste i mars till Kandava och lyssnade på en konsert med folkmusik och dans, vilket är mycket populärt i Baltikum.
- Stor midsommarfest hölls den 23/6. I Lettland är den riktiga midsommardagen en av årets stora högtider.
- En gång i månaden firas gemensamt alla månadens fördelsedagar och namnsdagar med tårkalas och en liten present till var och en.
- Under ledning av Hans Graucob arrangerade Rotary i Saltsjöbaden i början av april en 2-dagars aktivitet för Livslust med auktion, loppmarknad och insamlingar. Detta gav mängder av kläder, skor, sportutrustning, hushållsföremål och ett antal cyklar samt ett betydande ekonomiskt bidrag. Det blev också en hel del barnkläder och leksaker som överlämnades till barnhem och barnsjukhus.
- Insamlingar till förmån för Livslust har ägt rum i samband med jämna födelsedagar och andra familjehögtider, vilket givit värdefulla bidrag. Vi kan också glädja oss åt det ökande antalet Livslust-faddrar, som ger ekonomiskt tillskott till driften av projektet.

VI VILL PASSA PÅ ATT RIKTA ETT VARMT TACK TILL ALLA SOM PÅ OLIKA SÄTT BIDRAR TILL ATT GÖRA DET MÖJLIGT FÖR OSS ATT UTVECKLA OCH DRIVA LIVSLUST-PROJEKTET.
